ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі ЎНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

● № 10 (777) ● Чацвер, 6 красавіка 1972 г. ● Год выдання XXV ● Цана 2 кап.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

● Камсамольцы трымаюць справаздачу ● прафсаюзнае жыццё ● агляд насценнага друку ● патрыятычнае выхаванне на філфаку ● будаўнічыя атрады на паверцы ● спорт ● у свеце цікавага.

Больш 100 выпускнікоў гістарычнага факультэта размеркаваны на працу ў розныя куткі Беларусі. Большасць з іх — 79 чалавек — накіравана ў распараджэнне Міністэрства асветы БССР, некаторыя застануцца працаваць ва ўніверсітэце або прадоўжаць сваю вучобу ў аспірантуры.

НА ЗДЫМКУ: перад камісіяй студэнт V курса І. Крачко.

КАМУНІСТЫ ЗАСЛУХОЎВАЮЦЬ СПРАВАЗДАЧУ

На адбыўшымся нядаўна партыйным сходзе камуністы факультэта журналістыкі заслухалі справаздачу сакратара камітэта камсамола журфака М. Нікішына.

У парадку абмену вопытам камсамольскай работы прапануем увазе чытачоў выступленне М. Нікішына.

УСЯ дзейнасць камсамольскай арганізацыі і камітэта камсамола факультэта журналістыкі праводзілася адпаведна з планам работы, які быў зацверджан на пасяджэнні камітэта камсамола і разгледжан партыйным бюро факультэта. У першым семестры праведзена вялікая работа па прыняццю асабістых абавязацельстваў камсамольцамі факультэта. У адрозненне ад мінулага года сёлета кожны камсамолец прымаў абавязацельствы ў выглядзе комплекснага плана пад дэвізам «Рашэнні XXIV з'езда КПСС—у жыццё». Асабісты комплексны план прадугледжвае больш поўны змест сацыялістычных абавязацельстваў. Сюды ўваходзяць і дапамога піянерскай арганізацыі, і ўдзел у самадзейнасці, і павышэнне фізічнага і культурнага ўзроўню. І, вядома ж, паспяховая здача залікаў і экзаменаў. З павесткай дня «Аб прыняцці асабістых комплексных планаў і правядзенні Ленінскага заліку ў новым навучальным годзе» прайшлі камсамольскія сходы ва ўсіх групах і на курсах.

Акрамя асабістых абавязацельстваў камсамольцаў, прыняты групавыя і курсавыя сацыялістычныя абавязацельствы. На жаль, мы не змаглі тут пазбегнуць фармалізму. Многія абавязацельствы атрымаліся неканкрэтнымі, расплывучатымі, не адлюстроўваюць здольнасцей і магчымасцей кожнага студэнта групы, курса.

На факультэце пачалі нарэшце дзейнічаць семінары камсамольскага актыву. На першым жа галоўную ўвагу ўдзялілі падвядзенню вынікаў першага этапу Ленінскага заліку. Зачытваліся асобныя сацыялістычныя абавязацельствы, падрабязна разбіраліся па кожнаму пункту. І некаторым было проста прапанавана больш сур'ёзна прадумаць свой план, уключыць у абавязацельствы істотныя пункты.

На семінары з дакладам «Аб задачах камсамольцаў у святле рашэнняў XXIV з'езда КПСС» выступіў сакратар камітэта камсамола ўніверсітэта А. Слука.

На тым жа семінары камсоргаў азнаёмілі з правільным вядзеннем камсамольскай дакументацыі: пратаколаў, вынісак з пратаколаў камсамольскіх сходаў і пасяджэнняў камсамольскіх бюро, з правіламі выдачы і саспаўлення камсамольскай характарыстыкі.

Зімовую сесію, паспяховую здачу экзаменаў камсамольцы разглядалі як выкананне асноўнага пункта ўзятых сацыялістычных абавязацельстваў. У снежні на курсах прайшлі камсамольскія сходы з павесткай дня «Выдатная вучоба — наш уклад у ажыццяўленне рашэнняў XXIV з'езда КПСС». На сходах вельмі востра ставілася пытанне аб падрыхтоўцы да сесіі. Асобным студэнтам было ўказана на несур'ёзныя адносіны да семінарскіх заняткаў. Ставіліся іменна тыя пытанні, своечасовае рашэнне якіх дазволіла нам заняць першае месца ва ўніверсітэце.

Што рабіў камітэт камсамола факультэта для ўмацавання вучэбнай дысцыпліны? Акадэмічны сектар узначальвае студэнтка III курса Людміла Цітова. З першых жа дзён работы новага камітэта была праведзена нарада адказных за акадэмічную работу курсаў, на якой пацвердзілі, што праверка наведвання заняткаў застаецца адной з самых асноўных задач акадэмічнага сектара. Вынікі праверак аператыўна адлюстроўваліся ў «Маланках».

Калі гаварыць аб рабоце акадэмічнага сектара ў час сесіі, новага мы нічога не вынайшлі, рабілі тое, што практыкавалася і да нас. Тут і календары сесіі курсаў, і спаборніцтвы груп і курсаў, індывідуальныя спаборніцтвы. Першае месца на факультэце заняў II курс, сярэдні бал яго 4,16. Лепшай на факультэце прызнана трэцяя група таго ж II курса, яе сярэдні бал 4,31. Дарэчы, гэтая ж група была прызнана лепшай і па выніках сельскагаспадарчых работ і была прадстаўлена на ўніверсітэцкі конкурс. Аднак аб выніках конкурсу, на жаль, да гэтай пары невядома.

У гэтым годзе камітэтам камсамола ўпершыню пасланы віншаванні бацькам студэнтаў, здаўшых зімовую экзаменацыйную сесію на выдатна. Давялося паслаць паведамленні і бацькам тых студэнтаў, якія атрымалі нездавальняючыя адзнакі. Такі вопыт запланавана паўтарыць і ў летнюю сесію.

У другім семестры акадэмічны сектар некалькі інакш стаў будаваць сваю работу. У лютым было праведзена сумеснае пасяджэнне акадэмічнага сектара, савета выдатнікаў факультэта і адказнага за акадэмічную работу прафбюро. Прынялі пастанову аб замацаванні студэнтаў-выдатнікаў за адстаючымі, дамовіліся аб перыядычным заслухоўванні на пасяджэннях акадэмічнага сектара стараст груп і камсоргаў аб наведванні і паспяховасці студэнтаў на практычных занятках.

Заслугоўвае ўвагі камсамольскі сход першай групы II курса, які адбыўся нядаўна. Камсамольцы прынцыпова пагаварылі з тымі, хто да гэтай пары мае запазычанасць. У дапамогу адстаючым выдзелілі моцных студэнтаў. Праўда, прымяніць гэтыя меры трэба было значна раней.

Актывізаваў сваю работу і сектар шэфскіх сувязей. У першым семестры нас папракнулі ў тым, што план шэфскага сектара неканкрэтны і не ахоплівае ўсяго, што мы можам і павінны зрабіць у падшэфных арганізацыях. У гэтым годзе за факультэтам замацаваны чатыры гарадскія школы і адна сельская. Як вядзецца ў іх шэфская работа?

У школах № 1 і № 56 студэнты II курса арганізавалі фотагурткі. У падшэфных 24-й, 74-й, 1-й і 56-й мінскіх школах з лютага месяца працуюць важатымі нашы студэнты. У сакавіку ў гэтых школах членамі лектарскай групы прачытаны лекцыі аб прафесійным майстэрстве, аб выбары прафесіі.

Мацнеюць шэфскія сувязі ў нас і з ГПТВ № 32 паліграфістаў. Выдатна прайшоў сумесны вечар адпачынку. Намячаецца многа цікавых мерапрыемстваў, якія будуць праведзены сумесна з навучэнцамі.

Вельмі цёпла прынялі факультэцкую агітбрыгаду ў падшэфнай Хотаўскай школе Стаўбцоўскага раёна.

Некалькі аслабла шэфская работа на заводзе аўтаматычных ліній. А раней жа агітбрыгады факультэта з поспехам выступалі там у час абедзенных перапынкаў. У нас жа на кожным курсе ёсць свая агітбрыгада, і мы можам кожны тыдзень без шкоды для заняткаў выступаць перад рабочымі завода.

Атрымалася так, што нашу факультэцкую агітбрыгаду, якая з поспехам выступае ў шэфскіх канцэртах, зусім не ведаюць на факультэце. Не было арганізавана ні аднаго па-сапраўднаму цікавага вечара адпачынку, ні разу не выступіла агітбрыгада і ў студэнцкім інтэрнаце. Таму ў плане работы камітэта камсамола на другі семестр прадугледжана выправіць гэты недахоп пры сумесных намаганнях усіх членаў камітэта камсамола і прафбюро.

Цяпер камсамольская арганізацыя рыхтуецца да правядзення Ленінскага заліку. Састаўлены і зацверджаны атэстацыйныя камісіі, плануецца расклад здачы заліку. На сходах камсамольскіх груп зацверджаны характарыстыкі на кожнага камсамольца. Як пройдзе Ленінскі залік на факультэце, пакажуць першыя тыдні красавіка. Але ўжо сёння можна сказаць, што некаторым студэнтам давядзецца пачырванець перад сваімі таварышамі. Сама форма правядзення Ленінскага заліку павысіць актыўнасць камсамольцаў, згуртуе студэнцкі калектыў, дасць магчымасць усебакова ацаніць сваіх таварышаў.

Вялікую дапамогу камсамольскай арганізацыі аказвае партыйная арганізацыя факультэта. Гэта дапамога ва ўсім, пачынаючы ад арганізацыі вечароў адпачынку і канчаючы праверкамі наведвання заняткаў. У выбарных камсамольскіх органах многа камуністаў-студэнтаў. Увогуле няма на факультэце студэнтаў-камуністаў, якія так ці інакш не былі б звязаны з камсамольскай работай. Яны нашы першыя памочнікі, яны наша апора.

М. НІКІШЫН,
сакратар камітэта камсамола.

На мінулым тыдні прайшоў дзень завочніка. На здымку нашага фотакарэспандэнта **Д. Чаховіча** вы бачыце студэнтаў першага курса юрыдычнага аддзялення ў час здачы заліку па савецкаму дзяржаўнаму праву, які прымае доктар юрыдычных навук **С. Р. Віхараў.**

ПРАКТЫКА АКАЗАЛАСЯ ПЛЁННАЙ

Сустрэліся мы вечарам у апошні перад ад'ездам дзень. Клапатліва упакоуваліся чамаданы, дапісваліся апошнія радкі справаздачы аб практыцы, уносіліся вынікі назіранняу і даследаванняу. Леу Расін прымацавау да стосіка спісанай паперы некалькі завітушак перфаленты.

Стрыманага, крыху сарамлівага Расіна я ужо ведау. Разам чакалі аутобуса на прыпынку, разгаварыліся. Адразу ж зауважалася: юнака захапляе будучая прафесія. Турбуецца, дзе дастаць патрэбную літаратуру для курсавой работы, збіраецца наведаць бібліятэку Акадэміі навук БССР. Яго сябры Мікалай Шаройкін і Леанід Кабрусёу дасціпна жартавалі. Але праз знешнюю весялосць і бесклапотнасць праглядвалі рысы сур'ёзных студэнтау. Вучацца яны на чацвёртым курсе механіка-матэматычнага факультэта Гомельскага дзяржаунага універсітэта. Каб замацаваць атрыманыя веды па курсу ЭВМ, прыехалі на практыку у вылічальны цэнтр БДУ. У сваім універсітэце пакуль што такой магчымасці не маюць.

За паутара месяца патрэбна было навучыцца складаць праграмы, каб яны ішлі на ЭВМ, весці з машынай прафесійны дыялог.

...Цяпер пашанцавала убачыць хлопцау перад ад'ездам. Пытаю, як прайшла практыка, ці справіліся усё зрабіць. І вось што пачуу у адказ.

Леанід Кабрусёу: Папрацаваць давялося многа. За паутара месяца засвоілі тое, што разлічана на цэлы семестр. Вывучылі дзве алгарытмічныя мовы, самастойна склалі праграмы і задачы для ЭВМ.

Мікалай Шаройкін: У асноуным мы мелі справу з машынай «Мінск-22». Асвоіць жа больш сучасную, «Мінск-32», у нас не было магчымасці і часу. Крыху крыудна, што у нашым універсітэце яшчэ не установлена электронна-вылічальная тэхніка і навучанне ідзе у адрыве ад яе.

Леу Расін: У вас ёсць чаму павучыцца, ёсць што пераняць. У студэнцкім вылічальным цэнтры, які створан на базе вылічальнага цэнтра БДУ, студэнты пад кіраунiцтвам выкладчыкау прыцягваюцца да навукова-даследчай і вытворчай работы па актуальнай навуковай і вытворчай тэматыцы.

Апрача заданняу, якія прадугледжваліся практыкай, я з дапамогай ЭВМ атрымау некаторыя даныя для сваёй курсавой работы.

Зінаіда Сафонава: Вельмі удзячна выкладчыкам факультэта прыкладной матэматыкі за лекцыі, кансультацыі і практычныя заняткі, што праводзіліся для нас. Мы многаму навучыліся, спасцiглі таямніцы алгарытмічных моу, на якіх можна размауляць з ЭВМ. Ад імя усіх нашых практыкантау шчыра дзякуем работнікам вылічальнага цэнтра БДУ Ларысе Васільеуне Вылегжанінай, Іосіфу Барысавічу Гаурысу, якія зрабілі нашу практыку плённай і карыснай.

...Сапрауды будучыя «машынныя матэматыкі» у нашым універсітэце атрымліваюць належную тэарэтычную і практычную падрыхтоуку. Набірае сілу студэнцкі вылічальны цэнтр. Зараз у ім налічваецца 80 найбольш здольных і працавітых студэнтау.

Начальнік ВЦ БДУ Аляксандр Аляксандравіч Пальцау паказау пухлую папку, у якой знаходзяцца заявы жадаючых працаваць у СВЦ. Побач з работнікамі ВЦ, выкладчыкамі ФПМ студэнты-супрацоунікі СВЦ выконваюць некаторыя гаспадарча - дагаворныя работы або частку іх. падрыхтоуваюць і праграміруюць задачы аутаматызаваных сістэм кіравання.

Л. ПЕТЭРСОН.

На здымках: студэнты другога курса хімічнага факультэта ў час лабараторных заняткаў па аналітычнай хіміі.

Фота **Д. Чаховіча.**

У ГРУПАХ І НА КУРСАХ

● ВЕЧАР ПАЭЗІІ, прысвечаны творчасці Р. Раждзественскага, адбыуся ў студэнтау II курса хімічнага факультэта. Яго арганізатарамі былі супрацоунікі біліятэкі Н. М. Славінская і Т. М. Хількевіч.

● ГУТАРКА АБ ЭТЫЦЫ СТУДЭНТА была праведзена у другой групе I курса юрыдычнага факультэта. У ей прыняла ўдзел дацэнт філфака М. Б. Яфімава. Студэнты закранулі многа цікавых пытанняў: аб культуры паводзін на занятках, у грамадскіх месцах, у сям'і і г. д.

МОЖАМ БЫЦЬ ЛЕПШЫМІ

Цяпер ва універсітэце прыкладна 58 працэнтау іншагародніх студэнтау забяспечана інтэрнатам. Гэта азначае, што на кожным факультэце застаецца яшчэ шмат юнакоу і дзяучат, якія маюць патрэбу у інтэрнаце. І вось пры такім становішчы некаторыя студэнты, атрымліваючы месца у інтэрнаце, парушаюць грамадскі парадак, утрымліваюць свае пакоі у антысанітарным стане, не маюць пачуцця адказнасці за сацыялістычную маёмасць.

Толькі у сакавіку жыллёва-бытавая камісія прафкома на сваіх пасяджэннях разгледзела тры персанальныя справы: студэнтау ФПМ, якія жывуць у інтэрнаце № 7 у пакоі № 719, студэнтау фізічнага факультэта гэтага ж інтэрната з пакоя № 1117, студэнтак філалагічнага факультэта, якія пражываюць у інтэрнаце № 4, пакой № 306.

Падтрыманне парадку у інтэрнатах—справа не толькі прафкома універсітэта і студэнцкіх саветау інтэрнатау, але і усіх грамадскіх арганізацыі факультэтау, універсітэта, дэканатау.

Адным з лепшых ва універсітэце па арганізацыі узорнага парадку у інтэрнаце стау зараз біялагічны факультэт. І гэта не дзіуна — дэканат, партбюро, камітэт камсамола, прафбюро біялагічнага факультэта удзяляюць вялікую увагу інтэрнату № 4, дзе пражываюць біёлагі, аказваюць істотную дапамогу студсавету, які узначальвае студэнт-біёлаг С. Чайка. Выкладчыкі часта наведваюць інтэрнат, і часам, абмеркаваушы вынікі такіх наведванняу, дэканат прымае рашэнне аб высяленні нядбайных студэнтау.

Усяго толькі паугода назад аб інтэрнаце № 4 гаварылі як аб самым дрэнным ва універсітэце, а зараз усё часцей можна чуць аб ім добрыя водгукі.

Інтэрнат № 5. Зусім нядауна тут справілі наваселле географы і юрысты. На сваіх сходах студэнты выбралі студсаветы. Раней меркаванне аб юрыстах, якія пражываюць у інтэрнатах, было невысокім. Віну за тое, што інтэрнат № 4 быу на апошнім месцы сярод другіх інтэрнатаў універсітэта, часта ускладалі на юрыстау. Многія лічылі, што з прыходам юрыстау у інтэрнат № 5 ён адыдзе на апошняе месца.

Але дзе перасяленне прайшло лепш? На юрыдычным факультэце. Дзе у час апошняй праверкі абкомам прафсаюза быу лепшы стан пакояу? Зноу жа у інтэрнаце № 5. Камендант І. Ф. Яшкін задаволен, і студэнты таксама.

У кожным камітэце камсамола факультэта, бюро курса ёсць адказныя за жылбыт. Якую яны вядуць работу? Як узгадняюць свае дзеянні, каб не дубліраваць адзін другога? Прыкладам карыснай садружнасці можа быць вопыт прафкома і камітэта камсамола БДУ. Амаль усе пасяджэнні жыллёва-бытавой камісіі прафкома праходзілі сумесна з камітэтам камсамола. На іх распрацоуваліся сумесныя дзеянні, накіраваныя на паляпшэнне жыллёва-бытавых умоу студэнтау. Чаму ж гэта не практыкаваць на факультэтах?

Цяпер найпершая задача — аформіць да 15 красавіка ленінскія пакоі у інтэрнатах. І гэтым павінны займацца не толькі прафком і студсаветы інтэрнатаў, але і усе грамадскія арганізацыі універсітэта. Мне здаецца, што інтэрнаты універсітэта маюць рэальныя магчымасці заняць прызавыя месцы у рэспубліканскім аглядзе-конкурсе, прысвечаным 50-годдзю утварэння Саюза ССР.

ВАВІЛАУ,
старшыня жыллёва-бытавой камісіі прафкома.

● *АГЛЯД ДРУКУ*

ЗНАЙСЦІ ПУНКТ АПОРЫ

Сёння мы пагаворым толькі пра дзве газеты: факультэта журналістыкі і ФПМ.

Многія з вас, мабыць, памятаюць матэрыял, што быу змешчан у нашай газеце пад загалоукам «Журналіст»—газета штотыднёвая». Штотыднёвая газета — гэта нешта новае у нашым насценным друку. Новае і цікавае. На гэта варта звярнуць увагу рэдкалегіям усіх газет. Бо расказваць цікава і падрабязна аб жыцці факультэта кожны тыдзень—ці не ў гэтым задача насценгазет?

Так, задума добрая. Але як жа яна ажыццяуляецца? На журфаку стварылі некалькі рэдакцый на чале з галоўным рэдактарам У. Дальковым. Газета сапраўды стала выходзіць амаль кожны тыдзень. Але бяда ў тым, што агульны яе узровень значна знізіуся. Нярэдка паяуляюцца ў газеце сумныя, проста «адпісачныя» матэрыялы, рубрыкі ж у некаторых нумарах адсутнічаюць зусім. Забылі у «Журналісце» пра пяцікурснікау. А ў іх вось-вось пачнецца абарона дыпломных работ, не так даўно закончылася вытворчая практыка.

Чалі чытаеш «Журналіста», кідаецца ў вочы, што аўтары ў асноўным з II курса. Так, напрыклад, у № 8 газеты з дзесяці змешчаных—6 матэрыялау другакурснікау, амаль тое ж і ў № 13. Толькі тут яшчэ да таго ж і пішуць пра другі курс. У чым справа? Хіба у тым, што у рэдкалегіі ў асноуным студэнты II курса? Здаецца, не толькі ў гэтым, а ў адвечнай нашай праблеме: у насценгазету не хочуць пісаць, мауляу, маштабы не тыя. Аднак у вялікую прэсу студэнтаў-журналістаў пускаюць не надта ахвотна, можа якраз таму, што не набываюць яны майстэрства у сваёй факультэцкай. Вось і прыходзіцца рэдактару не вельмі ўжо перабіраць.

Нядрэнна выглядае на фоне астатніх шосты нумар газеты. У ім шырокі аўтарскі калектыў, шмат цікавых рубрык, такіх, як «Падзеі і мы», «Студэнт у камандзіроуцы», «Ідуць семінарскія заняткі» і інш. Так, нумар ад нумара адрозніваецца, і часта даволі прыкметна. Відавочна, рэдакцыі трэба шукаць нейкі пастаянны пункт апоры, шукаць штодзённа, штогадзінна.

***

Значна лепш у параўнанні з мінулым годам выглядае «Алгарытм» факультэта прыкладной матэматыкі. Можна сказаць, што газета расце і сталее разам з факультэтам. Па-першае, яе вызначае аператыўнасць, па-другое — добрае афармленне. Алгарытмаўцы умеюць ставіць і абмяркоўваць праблемы, не праходзяць міма цікавых з'яў і фактаў студэнцкага жыцця. Не так даўно рэдкалегія правяла сярод студэнтау анкету аб рабоце сталовых. Па выніках свайго даследавання зрабіла цікавы матэрыял і выступіла з ім у шматтыражцы. Думаецца, што такую форму размовы са сваімі чытачамі і аўтарамі пяроймуць рэдкалегіі і іншых газет.

Прыцягваюць увагу рубрыкі, цікавыя загалоўкі ў «Алгарытме»: «Што за пяцёркай?», «Праблемы інтэрната» і іншыя. Нельга сказаць, каб усё было добра, але на сваіх памылках «Алгарытм» вучыцца.

Л. ДРУЗЕВА.

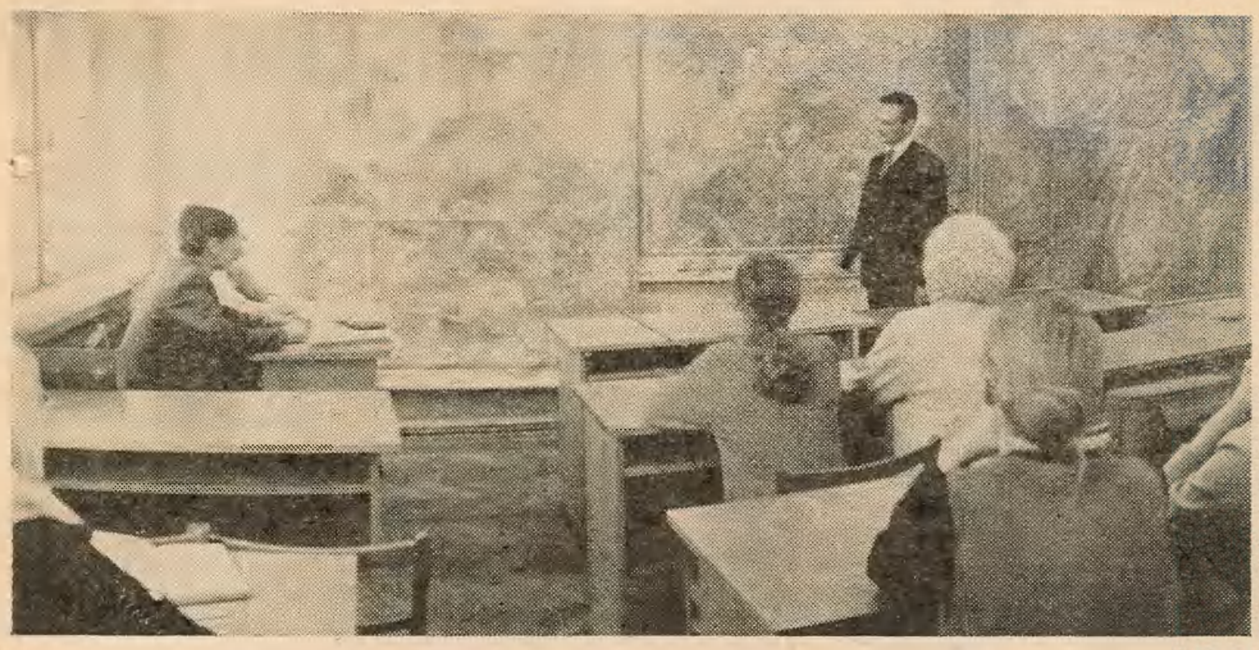

Ідзе абарона курсавых работ у студэнтау-вячэрнікау III курса геафака. Па тэме «Ніл і прыродныя асаблівасці яго басейна» дакладвае ст. інжынер **В. А. Масаловіч**.
Фота **Д. Чаховіча.**

НА ПЕРАКЛІЧЦЫ ШТАБЫ ПРАЦОЎНЫХ СПРАЎ

ФПМ:

Факультэт прыкладной матэматыкі — адзін з самых маладых у нашым універсітэце. Першага красавіка студэнты адзначылі другую гадавіну яго заснавання. Але, нягледзячы па маладосць, тут ужо закладзены добрыя традыцыі. Адна з іх — актыуны удзел у летнім працоуным семестры.

Сёлетні працоуны семестр — асаблівы. У гонар 50-годдзя утварэння СССР ён аб'яулен ударным, і таму студэнты нашага факультэта, як ніколі, настроены па-баявому.

У гэтым годзе у рабоце СБА прыме удзел больш 300 студэнтау. Яны будуць працаваць у саставе дзесяці атрадау, створаных на ФПМ. Іх чакаюць будоулі Казахстана, Беларусі, Томскай вобласці, горада Мінска. Акрамя таго, студэнты факультэта прымуць удзел у рабоце штэратрадау.

Не першы год камандзірамі паедуць Марыя Кулеш, Віталь Дамань, Алена Андруховіч, Анатоль Труханові. Але і астатнія камандзіры—выпрабаваныя рабяты. Яны праявілі сябе як сапраудныя арганізатары студэнцкага будаунічага руху, умелыя кіраунікі.

У цяперашні час у атрадах праходзяць сходы, на якіх прымаюцца сацыялістычныя абавязацельствы, абмяркоуваюцца будучыя справы. Адпаведна графіку байцы СБА прайшлі першы этап медагляду. Хутка пачнуцца заняткі па тэхніцы бяспекі.

Атрады нашага факультэта арганізуюць працоуны дэсант і у час яго на прадпрыемствах горада Мінска правяраюць згуртаванасць калектывау, іх гатоунасць да выезду.

Байцы СБА нашага факультэта актыуна уключыліся у мерапрыемствы па здачы норм новага комплексу ГПА. Лепшыя з іх заклікалі: «Кожны баец — значкіст-выдатнік ГПА». Сапрауды, гэта добра дапаможа рабятам у іх будучай працы. Бо СБА — адна з форм выхавання у маладым чалавеку самых лепшых якасцей — працаздольнасці, спрыту, упартасці у пераадоленні цяжкасцей.

Хочацца адзначыць некаторыя недахопы у працы і нашага штаба, і штаба працоуных спрау універсітэта. Нягледзячы на тое, што у цэлым работа вядзецца правільна, ёсць пытанні, на якія варта было б звярнуць сур'ёзную увагу. Так, некалькі сумбурна прайшло размеркаванне дагаворау паміж камандзірамі. Па-моіму, трэба праводзіць яго адпаведна разнарадцы, якая была дадзена па факультэтах раней. Не відаць ніякіх зрухау па фарміраванню інтэратрадау. А гэта вельмі сур'ёзная справа.

Нягледзячы на некаторыя цяжкасці, без якіх не абыходзіцца ні адна вялікая справа, штаб працоуных спрау ФПМ спрауляецца са сваімі задачамі. І я упэунен, што нашы СБА будуць сярод лепшых ва універсітэце.

У. ВАЙТОВІЧ,
начальнік штаба працоуных спрау ФПМ.

ФІЛФАК:

У гэтым годзе філалагічнаму факультэту трэба сфарміраваць тры атрады: беларускі, гарадскі і атрад праваднікоу. Беларускі атрад у колькасці 40 чалавек ужо сфарміраван і праходзіць вучобу, медкамісію. Камандзірам атрада назначана Л. Агароднік, камісарам В. Лайкоу. Касцяк СБА «Буравеснік-72» складаюць байцы мінулагодняга атрада, у асноуным студэнты II—III курсау. Ён будзе працаваць у Парыцкім БМУ Гомельскай вобласці. Мінскі гарадскі атрад (камандзір А. Надольская, камісар Л. Аураміч) будзе працаваць у будаунічым упрауленні. Трэба адзначыць вельмі вялікую работу гэтага атрада у падрыхтоучы перыяд. Жадаючых працаваць у атрадзе праваднік на Паўднёвай чыгунцы вельмі многа (патрэбна 20 чалавек, а пададзена заяу больш 60). Перавага тут аддаецца студэнткам III—IV курсау.

У кожным атрадзе ёсць кандыдаты. Хоць пры адборы мы і кіраваліся тым, што у СБА паедуць толькі студэнты-актывісты, тыя, хто добра вучыцца, але ж некаторыя могуць не прайсці медкамісію або у падрыхтоучы перыяд парушыць статут СБА. Тады іх месцы зоймуць кандыдаты.

У бліжэйшы час нашы атрады прымуць удзел у «працоуным дэсанце» на прадпрыемствах г. Мінска. Гэта адна з форм праверкі гатоунасці СБА да выезду.

Засталося зусім нямнога часу да пачатку працоунага лета, і мы з хваляваннем чакаем сустрэч з новымі людзьмі, новымі мясцінамі. Нас чакае многа цікавага, добрага, а часам горкага і цяжкага. Але быць байцом СБА — здорава і ганарова!

М. БАНЬ,
начальнік штаба працоуных спрау філфака.

ФІЗФАК:

Наш факультэт самы вялікі па колькасці студэнтау ва універсітэце — амаль 2000 чалавек. І большасць з іх хоча папрацаваць у будаунічых атрадах. Але што рабіць, калі з 300 чалавек, якія падалі заявы у цалінныя і сібірскі атрады, мы можам узяць толькі 160 чалавек? У мінулым годзе у некаторыя беларускія атрады быу недабор. А сёлета у асобныя атрады падалі заявы па 60—70 чалавек. Фізікі складаюць амаль чацвёртую частку усіх студэнтау БДУ, якія будуць працаваць на будоулях нашай краіны.

Камандзіры атрадау правялі шматлікія субяседаванні, якія дазволілі выбраць лепшых. Не варта гаварыць аб тым, наколькі папулярны на фізічным факультэце цаліпны атрад «Аэліта». На першае субяседаванне прыйшло больш 100 чалавек. Камандзіру атрада В. Таранчуку давялося нямала папрацаваць, пакуль адабрау кандыдатау у свой атрад.

Горш даводзіцца цудоунай палавіне фізічнага факультэта. У атрад бяруць толькі пяць, ад сілы шэсць дзяучат. Але мы змаглі задаволіць і іх заяукі, хоць і не поунасцю. Цяпер на факультэце створан дзявочы атрад, які будзе працаваць на цагельным заводзе. У гэтым атрадзе амаль усё наадварот. Дзяучаты бяруць з сабой толькі аднаго хлопца, і то у якасці... повара.

Свой выбар камандзіры і камісары спынілі на рабятах, якія добра вучацца, удзельнічаюць у грамадскім жыцці універсітэта і, вядома, маюць пэуныя працоуныя навыкі. Вялікую ролю адыгрывае таксама рэкамендацыя групы, у якой вучыцца кандыдат у будаунічы атрад.

СБА фізфака будуць узводзіць жылыя дамы і вытворчыя аб'екты у Беларусі, на цаліне, у Томскай вобласці. Але не толькі праца чакае студэнтау. Байцы прачытаюць многа лекцый па міжнароднаму становішчу, аб універсітэце. Многія лекцыі будуць прысвечаны 50-годдзю утварэння СССР. З дапамогай студэнтау адкрыюцца піянерскія лагеры-спадарожнікі. Канцэрты мастацкай самадзейнасці — неад'емная частка працоунага семестра.

Рабятам прадстаішь праве́сці цікавае лета.

А. МАЙОНАЎ,
начальнік штаба працоуных спрау фізфака.

● ПАТРЫЯТЫЧНАЕ ВЫХАВАННЕ НА ФІЛФАКУ

НЕПАРУШНАЯ СУВЯЗЬ ПАКАЛЕННЯЎ

Ваенна-патрыятычнае выхаванне — гэта не толькі комплекс пэуных мерапрыемствау, а хутчэй мэтанакіраваны працэс, здзяйсняемы штодзённа і пастаянна, — краевугольны камень выхавання асобы. Часта гэты працэс пераплятаецца з вучэбнай і практычнай дзейнасцю. Так, фальклорная практыка, на якую кожны год на філалагічным факультэце выязджае больш двухсот чалавек, стала вялікай школаи пашырэння тэарэтычных ведау. Адначасова яна актыуна уздзейнічае на фарміраванне светапогляду юнакоу і дзяучат.

Студэнты аддзялення рускай мовы і літаратуры, якія выязджаюць у Брэсцкую вобласць, кожны год наведваюць легендарную крэпасць над Бугам. Аб чым задумалася светлавалосая дзяучына над магілай Невядомага салдата?.. «У Брэсце, на зямлі, палітай крывёю, міжволі абвастраюцца пачуцці, — гаворыць Ніна Ільюшына. — У Брэст трэба ездзіць і ездзіць. Многа разоу. Каб ацаніць і зразумець сённяшняе, трэба ведаць мінулае».

У такіх святых для кожнага месцах мацнее пачуццё адказнасці, адчуванне, што цяпер табе даверылі берагчы гонар Радзімы.

А сустрэчы з абаронцамі Брэсцкай крэпасці назаусёды застануцца у памяці. Студэнты расказваюць аб іх пасля вяртання. На кафедры савецкай літаратуры ёсць некалькі фотаальбомау, якія адлюстроуваюць гэтыя хвалюючыя мінуты.

«Брэст, Брэст... Гаварыць аб пачуцці, якое хвалявала нас тады, — залішне. Яно знаёма кожнаму сумленнаму чалавеку. Каб не было сорамна перад гэтымі святымі магіламі, трэба быць у вечным паклоне перад імі. А гэты паклон — наша праца», — напісала студэнтка II курса Ева Курносенка.

Ужо традыцыйнымі сталі сустрэчы на пагранзаставе, куды філолагі прыязджаюць з канцэртам, адным з многіх у час практыкі. Збіраючы фальклор, запісваючы песні ваенных год, нечакана знаёмячыся з былымі партызанамі, студэнты знаёмяцца са слауным мінулым сваёй рэспублікі, як бы ставяць сябе побач са здзейсніушымі подзвіг. І у мінулым годзе філолагі прайшлі партызанскімі сцежкамі, пабывалі на месцах былых баёу, прысутнічалі на урачыстай піянерскай лінейцы у крэпасці, дзе ад імя нашых студэнтау выступіла Света Грукала, выказаушая агульную думку: «Памяці загінуушых быць дастойнымі».

Кожная акадэмічная група факультэта ужо на першым курсе наведала Хатынь, Музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Вялікае пачуццё удзячнасці Радзіме, схіленне перад яе ранамі, захапленне яе славай пасяляюцца назаусёды у студэнцкіх сэрцах. І выказваюцца у вершах, якімі адкрываюць сябе маладыя паэты, у кампазіцыях, падрыхтаваных факультэцкай мастацкай самадзейнасцю.

Рэгулярна праводзяцца вечары і гутаркі да Дня Савецкай Арміі, 9 мая, дня вызвалення Мінска. Усім запомніцца тэматычны вечар «Баявыя сцягі расказваюць». У гэтым годзе перад пачаткам пасвячэння першакурснікау студэнты аднеслі кветкі да абеліска на плошчы Перамогі.

Вялікую работу праводзіць на нашым факультэце камітэт ветэранау вайны, куды уваходзяць 32 нашы супрацоунікі. Успаміны аб баявой маладосці, аб ваенных днях выкладчыкау з вялікай увагай слухаюць студэнты. Такія сустрэчы сталі звычайнымі. Ёсць аб чым расказаць Анатолю Сямёнавічу Амеліну, Ларысе Лявонцьеуне Кароткай, Веры Анісімауне Захаравай, Дзмітрыю Пятровічу Жмуроускаму, Валянціне Міхайлауне Цімафеевай і іншым удзельнікам вайны.

Сёмага сакавіка госцем нашага факультэта была Галіна Васільеуна Папова, Герой Савецкага Саюза, лётчыца, якая ваявала у пэлку Марыны Расковай. Калі пачалася вайна, ёй было 19, столькі, колькі яе слухачам. Галіна Васільеуна адказала на мноства пытанняу, расказала аб тым, яд добраахвотна пайшла на фронт, якія вылеты зрабіла.

Да тых жа дзён вярнула нас сустрэча з пісьменнікам Іванам Рыгоравічам Новікавым, аутарам кніг аб мінскім падполлі «Руіны страляюць ва упор» і «Дарогі скрыжаваліся у Мінску». Кветкамі сустрэу факультэт прыйшоушых з пісьменнікам легендарных героя́у яго кніг.

Пачала работу і пошукавая група «Доуг» на першым курсе аддзялення рускай мовы і літаратуры (камсорг Кулініч). Мэта яе — выявіць імёны загінуушых у вайну выкладчыкау, студэнтау, выпускнікоу факультэта.

Умацоуваюцца шэфскія сувязі факультэта з ВІРТУ і воінамі БВА.

Грамадскія арганізацыі, куратары, камсамольцы — у пошуку усё новых форм і напрамкау у той вялікай і адказнай рабоце, якая называецца ваенна-патрыятычным выхаваннем.

І. ШАБЛОЎСКАЯ,
старшы выкладчык кафедры зарубежнай літаратуры, кандыдат філалагічных навук.

РАДАСНА ГУЧАЦЬ ПЕСНІ

Яшчэ у пачатку навучальнага года на падрыхтоўчым факультэце для замежных студэнтаў па традыцыі рашылі стварыць гурток мастацкай самадзейнасці. Узначаліць яго даручылі выкладчыцы рускай мовы Але Уладзіміраўне Саннікавай. Ёй ужо не упершыню даводзіцца далучаць замежных студэнтаў да заняткау у калектыве самадзейных артыстаў.

Ала Уладзіміраўна змагла пераканаць амаль кожнага студэнта, што удзельнічаць у гуртку проста неабходна.

І вось пачалася першая рэпетыцыя. Адны студэнты саромеліся спяваць, другія не ведалі слоу і вельмі хваляваліся. А некаторыя не прыйшлі на заняткі. Зноу прыходзілася гутарыць з кожным. Але нарэшце склауся калектыу. І ужо два разы на тыдзень праходзілі рэпетыцыі. У поуную сілу загучау «Гімн дэмакратычнай моладзі», палілася задушэуная мелодыя песень «Зямлю трэба любіць» і «Леніна помніць зямля». Салісты развучвалі песні «Рускае поле», «Вялікае неба», «Рамонкі» і іншыя.

Усе з хваляваннем чакалі дня агляду мастацкай самадзейнасці. І тут студэнты вырашылі паказаць і штосьці сваё, нацыянальнае. У інтэрнацкім пакоі, пакоі быту, у студэнцкай аудыторыі рэпеціравалі свой нацыянальны танец алжырскія студэнты. Кубінскія юнакі знайшлі сабе партнёршау у інстытуце замежных моу і там рэпеціравалі. Студэнты з Конга і Сьера-Леоне танцавалі і спявалі у аудыторыях.

І вось нарэшце прыйшоу той доугачаканы час. Сцэна заліта святлом. Тут размясціуся многагалосы харавы калектыу факультэта. Гучаць радасныя песні пра Леніна, мір і дружбу паміж народамі. Хор змяняюць танцоры, салісты. Роўна дзве гадзіны ішоу агляд мастацкай самадзейнасці падрыхтоучага факультэта.

Гэта толькі пачатак. Наперадзе многа выступленняу перад рабочымі калектывамі і хлебаробамі рэспублікі. А неузабаве і гарадскі фестываль самадзейных калектывау замежных студэнтаў.

В. КАЛАДЗІНСКІ.

На здымку: выступаюць студэнткі падрыхтоучага факультэта.
Фота **М. НЕЧЫПАРЭНКІ.**

Даследаванні па курсавой рабоце праводзіць студэнтка IV курса біяфака Таня **Міцюкова.**
Фота **Д. Чаховіча.**

ПА СІСТЭМЕ ІЁГАЎ

● ЗАМЕСТ ФЕЛЬЕТОНА

Гэтага студэнта я прыкмеціу ужо на першай лекцыі. Ён сядзеу за апошнім сталом у адной і той жа позе і уважліва слухау усё, што я гаварыу. Ні адзінага руху. Увесь — увага! Спачатку мяне крыху здзівіла такая пільнасць. Зрэшты, падумау потым, матэрыял для студэнтау сапрауды новы, выкладаю я яго, здаецца, цікава.

На другой лекцыі я хацеу па гэтаму студэнту кантраляваць свой кантакт з аудыторыяй: шмат лягчэй весці размову, калі бачыш, як цябе успрымаюць. Аказалася, што той самы уважлівы слухач не вядзе ніякіх запісау. Што ж, канспектаванне лекцый — закон для студэнта, хоць кожны з іх працуе і у аудыторыі, і у бібліятэцы, зыходзячы са сваіх схільнасцей, здольнасцей. Пры усім тым, аднак, як сцвярджае вопыт, запісы за выкладчыкам карысныя і неабходныя. Карацей, я страціу усялякі інтарэс да галёркі, дзе сядзеу мой «пільны» студэнт.

І усё ж мяне цягнула да яго як магнітам. Чаму? Што? Мабыць, поза, калі можна так сказаць, — дзелавіта сканцэнтраваная, зацікауленая і разам з тым свабодная. А вочы, вочы? Адкрыты, чысты погляд... Я нават пазайздросціу гэтаму немаладому чалавеку. Якая арганізаванасць, вытрымка! Сапрауды, восем гадзін чалавек адпрацавау за станком на заводзе, а вось прыйдзе ва універсітэт на лекцыі і увесь — увага. Згадзіцеся, дарагія чытачы, такіх студэнтау-вячэрнікау мала.

Аднойчы, гэта было у дзень заканчэння Алімпійскіх гульняу у Сапара, студэнты папрасілі мяне прачытаць лекцыю без перапынку, каб скараціць час і яшчэ паспець паглядзець па тэлевізару передачу з Японіі. Як толькі лекцыя закончылася, усе кінуліся з аудыторыі. У якуюсьці мінуту яна апусцела.

Але што гэта? За апошнім сталом у так спадабаушайся мне дзелавой позе сядзеу студэнт. Так, так, той самы. Адкрыты, чысты погляд. Увесь — увага.

Я падышоу да яго. Ніякай рэакцыі. Як сядзеу, так і сядзіць. Дыханне глыбока і свабоднае.

— Заняткі скончыліся, час дамоу, — злёгку паціскаю яго за плячо.

— А? Што? — схамянууся студэнт, залыпау вачыма і са збянтэжаным відам дадау: — Прабачце, паспау трошкі.

— Як паспау? — стрымліваючы сябе, спакойна спытау я студэнта. — Вы ж так слухалі маю лекцыю. Я за вамі увесь час назірау. Не, не можа быць?

— Можа! — ужо цвёрда адказау студэнт. — Некалькі год трэніравауся, каб навучыцца спаць седзячы і з адкрытымі вачыма.

— Ведаеце, — перайшоу ён на шэпт, — па сістэме іегау.

Чымсьці вельмі вострым кальнула у сэрца. Баючыся, каб не атрымаць другі інфаркт, я павольна апусціуся на крэсла...

М. РЭГІСТАНАЎ.

Спорт ВЫНІКІ ПАДВЕДЗЕНЫ

Закончыліся спаборніцтвы па зімоваму трохбор'ю на прыз памяці Героя Савецкага Саюза У. Амельянюка. Першае месца у камандным заліку заняу факультэт журналістыкі, другое дасталося ФПМ і трэцяе — матфаку. Слаба выступілі у гэтых спаборніцтвах студэнты фізічнага факультэта, якія аказаліся на сёмым месцы. А гістарычны факультэт і хімічны увогуле не выставілі каманд, што сведчыць аб слабай рабоце спортсектарау камітэтау камсамола гэтых факультэтау.

У асаоістым заліку першае месца прысуджана Русаку (ФПМ), другое —Варывончыку (філфак) і трэцяе—Вараб'ёву (ФПМ).

В. КРАСНАПРОШЫН.

І ЎСЁ Ж ПОСПЕХ

27—29 сакавіка у басейне ІФК адбыліся фінальныя спаборніцтвы па праграме XV Рэспубліканскай спартакіяды СДСТ «Буравеснік», у якіх прыняла удзел і зборная каманда БДУ.

Мы папрасілі трэнера каманды М. Ф. Кузьмянкова адказаць на некаторыя пытанні.

— Колькі каманд прымала удзел у спаборніцтвах?

— У фінале былі прадстаулены каманды 14 вну рэспублікі.

— Раскажыце, калі ласка, аб саміх спаборніцтвах. Як да іх рыхтаваліся плыуцы БДУ?

— Першынство вну па плаванню праводзіцца кожны год. Сёлета у праграму спаборніцтвау уваходзіла 25 відау. Вядома, што гэта былі самыя адказныя спаборніцтвы сезона, таму усе члены зборнай аднесліся да іх з належнай увагай. Падрыхтоуцы каманды садзейнічалі амаль штодзённыя упартыя трэніроукі, а прыкідкай да фіналу рэспублікі з'явілася наша таварыская сустрэча з плыуцамі Вільнюскага універсітэта.

— Як выступіла каманда БДУ?

— Я лічу яе выступленне паспяховым. Але трэба агаварыцца. Першае каманднае месца заняла зборная каманда ІФК. І гэта зразумела само сабой; яна выступіла па-за усякай канкурэнцыяй, і адрыу ад заняушай II месца каманды ГДУ быу 110 ачкоу. Трэцяе месца здабыла зборная МРТІ, вельмі моцная каманда. Многія з яе членау у свой час неаднаразова былі прызёрамі і чэмпіёнамі рэспублікі, з нашай жа каманды толькі Іра Жураулёва уваходзіла у састау зборнай рэспублікі. Каманда БДУ заняла агульнае чацвёртае месца і прынесла спартсменам універсітэта 151 ачко. Я лічу, што гэта значны поспех, бо у мінулым годзе мы былі на восьмым месцы.

— Якія з вынікау плыуцоу нашай зборнай Вы лічыце патрэбным адзначыць?

— Перш-наперш трэба адзначыць майстра спорту Іру Жураулёву, якая здабыла другое месца на дыстанцыі 100 метрау вольным стылем. Таццяна Багацька таксама заняла II месца у заплыве на 100 метрау спосабам «дэльфін». III месца на дыстанцыі 200 метрау «дэльфінам» заняу Аляксандр Сямёнау. Услед за камандай ІФК, якая узнавіла рэкорд Белсавета у жаночай эстафеце 4Х100 вольным стылем, другі вынік паказала наша чацвёрка. Іра Жураулёва была чацвёртай на дыстанцыі 400 метрау вольным стылем. Наш мужчынскі квартэт быу пятым у эстафеце 4×100 вольным стылем, а жаночы — чацвёртым у камбінаванай эстафеце.

— Гэта, вядома, не апошнія спаборніцтвы студэнтау у гэтым навучальным годзе?

— Вельмі скора адбудзецца першынство універсітэта, і недзе тады ж плыуцы дапамогуць арганізаваць і правесці здачу новых норм ГПА. У самым пачатку мая зборная паедзе у Вільнюс на таварыскую сустрэчу з плыуцамі Вільнюскага універсітэта. Але, вядома, усе гэтыя нагрузкі размеркаваны такім чынам, каб не перашкаджаць вучобе спартсменау і каб наступныя спаборніцтвы не прымусілі іх «плаваць» на экзаменах.

З. ВАРЫЁНЧЫК,
студэнт.

НА ЗДЫМКАХ: (справа) удзельнікі спаборніцтваў (справа налева) **В. СЯМЁНАЎ, А. АСІПЕНКА** і трэнер зборнай каманды БДУ **М. Ф. КУЗЬМЯНКОЎ;** (унізе на другой ступеньцы п'едэсталу **І. ЖУРАЎЛЁВА.**
Фота **А. Шыраканава.**

ВЯСЕННІ МАТЫЎ. Фота **Д. Чаховіча.**

СТУДЭНЦКІ ГУМАР

Студэнт выходзіць з аудыторыі. Стомлена выцірае лоб. Яго акружаюць таварышы.

— Ну, як, здау?

— Здау. Ён мяне тапіу-тапіу, а я выплыу.

Калі пра гэтага студэнта спыталі у прафесара, ён сказау:

— Ужо цягнуу я яго, цягнуу і выцягнуу.

● У СВЕЦЕ ЦІКАВАГА

СЁЕ-ТОЕ АБ ХОЛАДЗЕ

● Па гістарычных звестках, у 1485 годзе ў Рускай дзяржаве (маецца на ўвазе цяперашняя Маскоўская вобласць) у студзені і лютым зацвілі сады, але у сакавіку наступілі маразы і усе сады загінулі.

У 1634 годзе ў Германіі у канцы ліпеня выпаў снег, а у 1466 годзе пад Масквой у канцы мая і ў чэрвені снег не раставаў па двое сутак. Зімой у 1928—1929 гадах замерзлі нізоўі Дуная. Чорнае мора поўнасцю замярзала ў 401, 1011 і 1620 гадах. У 1011 годзе было адзначана лёдастаянне нават па ніжняму цячэнню Ніла, а ў 1620 годзе замерзла Міжземнае мора ля Генуі.

● Самым халодным месцам на Зямлі да нядаўняга часу лічыўся г. Верхаянск у Паўночнай Якуціі, дзе маразы дасягаюць мінус 69,8 градуса. Затым больш нізкая тэмпература (—71°) была адзначана у Аймяконі, які знаходзіцца у 700 кіламетрах на паўднёвы ўсход ад Верхаянска. І ўсё ж сапраўдны полюс холаду знаходзіцца у Антарктыдзе.

Савецкія палярнікі на станцыі «Усход» 24 жніўня 1960 года зарэгістравалі ў Антарктыдзе самую нізкую тэмпературу — мінус 88,3 градуса па Цэльсію.

Рэдактар
А. А. НІКОЛЕНКА.

Наш адрас: Мінск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, п. 106. Тэлефон — 22-07-19.
АТ 02135 Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КПБ.
Заказ 419. Тыраж 2 000 экз.